

Abstrakt

Analýza činnosti Liekového informačného centra II.

Autor: Natália Čikovská

Školiteľ: PharmDr. Kateřina Malá, Ph.D.

Konzultant: PharmDr. Petra Thomson

Katedra sociálnej a klinickej farmácie, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové, Univerzita Karlova, Česká republika

Úvod: Liekové informačné centrum (LIC) Farmaceutickej fakulty Univerzity Karlovej (FAF UK) bolo založené v roku 1994 a je jediným univerzitným LIC v Českej republike (ČR). Centrum poskytuje odborné informácie o liečivách (LČ), a to najmä prostredníctvom odpovedania na dotazy týkajúce sa LČ od zdravotníckych pracovníkov.

Cieľ: Cieľom diplomovej práce bolo zozbieranie a zanalyzovanie informácií o informačnej službe LIC FAF UK a FN HK v období 1994–2016 so zameraním na všeobecné charakteristiky liekových dotazov a používané odborné informačné zdroje o LČ pri ich riešení.

Metodika: Bola vykonaná podrobná analýza informačnej služby LIC na získanie vhodných dát. Všetky dotazy z jednotlivých rokov 1994–2016 boli zosumarizované do databázy liekových dotazov v programe Microsoft Office Excel. Pomocou získaných údajov boli hodnotené všeobecné charakteristiky dotazov, ako napr. priemerný počet dotazov za rok alebo čas potrebný pre riešenie jedného dotazu. Údaje o žiadateľoch boli taktiež hodnotené, napr. ich profesia a región, odkiaľ boli dotazy odoslané. Ďalej bola analýza zameraná na využívanie odborných informačných zdrojov o LČ pri riešení liekových dotazov a tiež ich využitie pri dotazoch zameraných na interakcie a dotazoch so špecifickým zameraním. Získané údaje boli analyzované pomocou deskriptívnej štatistiky.

Výsledky: Do analýzy činnosti LIC bolo zaradených 2221 dotazov za obdobie 1994–2016. Priemerný počet bol 97 dotazov za rok. Najviac dotazov bolo zaslaných v roku 2003 (201; 9,0 %) a najmenej v roku 2014 (22; 1,0 %). Priemerný čas potrebný na spracovanie jedného dotazu bol 173 minút. Viac ako polovica (1205; 54,3 %) dotazov bola odoslaná

od lekárníkov. Ďalšími profesiami, ktoré posielali dotazy, boli nemocniční lekári (364; 16,4 %), vedeckí pracovníci (182; 8,2 %), ambulantní špecialisti (99; 4,5 %) a praktickí lekári (62; 2,8 %). Najväčší počet dotazov bol prijatý od žiadateľov z Královohradeckého kraja (904; 40,7 %) a z Prahy (412; 18,5 %). Bez špecifického zamerania (dospelí, iná populačná skupina, všeobecný dotaz) bolo 1751 (78,8 %) dotazov. Dotazy zamerané na oblasť tehotenstva a kojenja sa vyskytli v 196 (8,8 %), geriatrickej v 140 (6,3 %) a pediatrie v 134 (6,1 %) prípadoch. Najpoužívanějšími zdrojmi pri vypracovávaní dotazov boli Micromedex, ktorý bol použitý 1257krát (56,6 %), Automatizovaný informačný systém liečivých prípravkov (AISLP) 1240krát (55,8 %), Medline 954krát (43,0 %) a Martindale (monografia) 652krát (29,4 %). Informácie v oblasti tehotenstva a kojenja boli hľadané najmä v Briggs' a kol.: Drugs in Pregnancy and Lactation, Suchopár: Lieky v tehotenstve (40,8 %) a Toxnet (16,8 %). Pri riešení interakčných dotazov sa najviac využívali Kompendium liekových interakcií Vademecum Infopharm, ktorý predstavoval 21,5 % a Stockley's Drug Interactions predstavoval 9,3 % z použitých zdrojov.

Záver: Informačná služba LIC slúžila najmä lekárníkom. V analyzovanom časovom období bola riešená široká škála dotazov pomocou využitia viacerých odborných informačných zdrojov o LČ, napr. faktografických databáz o LČ. Používanie odborných informačných zdrojov o LČ v tlačenej podobe postupne klesá, pretože sú k dispozícii elektronické zdroje so širším obsahom informácií.